

NOTAT: BEKÆMPELSE AF SEKSUEL CHIKANE

SPØRGSMÅL OM SEKSUEL CHIKANE

Hermed KVINFOs bud på konkrete spørgsmål baseret på en tilgang til spørgeteknik, som bygger på nyeste forskning og anerkendte metoder til reelt at afdække omfang, karakter og konsekvenser af seksuel chikane og sexismen.

Ny forskning og flere undersøgelser i kølvandet på #MeToo, viser, at vi ofte kun ser toppen af isbjerget i undersøgelser af seksuel chikane¹. Et eksempel på dette, ser vi hos Det Nationale Forskningscenter for Arbejdsmiljø, der hvert andet år undersøger danskernes arbejdsmiljø i den store spørgeskemaundersøgelse *Arbejdsmiljø og Helbred*. Her stilles spørgsmålet, ”Har du været udsat for seksuel chikane de seneste 12 måneder?” Det svarede 3,6 procent af de adspurgte ja til i 2018.

Forskningen peger bl.a. på, at hvis man spørger til seksuel chikane som sådan frem for til konkrete hændelser, der opleves som krænkende, så rapporteres der om langt færre hændelser². Hvis man alene stiller et generelt spørgsmål om seksuel chikane, risikerer man et stort fortolkningsspænd, for hvad er seksuel chikane? Det er der ikke enighed om, og man får derfor nogle svar, der i højere grad afspejler en holdning og samfundsdiskurs end den egentlige forekomst. For eksempel viser en undersøgelse fra Copenhagen Business School, CBS, at personer med forskellige køn opfatter begrebet sexchikane forskelligt³.

Metodisk er det derfor mere retvisende at stille spørgsmål om konkrete hændelser, som gør det lettere for respondenterne at forholde sig nøgternt til og uden fortolkning huske hændelserne og dermed også besvare i overensstemmelse med de faktiske erfaringer med chikane og krænkelse. Dette anbefales også af Institut for Menneskerettigheder⁴.

KONKRETE SPØRGSMÅL TIL SEKSUEL CHIKANE

Arbejdstilsynet anbefaler, at man definerer krænkende handlinger af seksuel karakter som al form for uønsket seksuel opmærksomhed og kan for eksempel være: uønskede berøringer, uønskede verbale opfordringer til seksuelt samkvem, sjofle vittigheder og kommentarer, uvedkommende forespørgsler om seksuelle emner, visning af pornografisk materiale⁵.

Man kan inddele seksuel chikane i mindst tre former som herunder: verbal seksuel chikane, non verbal seksuel chikane og fysisk seksuel chikane.

KVINFO
Christians Brygge 3
1219 København K

Tel. 3313 5088
Mail Kvinfo@Kvinfo.dk
Web Kvinfo.dk

CVR NR.: 12919247
EAN NR.: 5798009814371

¹ Se mere i KVINFOs oversigt <http://kvinfo.dk/organisationernes-reaktion-paa-metoo/>

² Borchorst & Agustín 2017: <https://vbn.aau.dk/da/publications/seksuel-chikane-paa-arbejdspladsen-faglige-politiske-og-retlige-sp>

³ Muhr et al 2018: https://cbswire.dk/wp-content/uploads/2019/01/Report_SH-at-CBS_draft3_slm.pdf

⁴ https://menneskeret.dk/sites/menneskeret.dk/files/media/document/~%2019_02922-8%20imr_status_koen_web%20pdfUA%20446903_1_1.pdf

⁵ Arbejdstilsynet: <https://at.dk/regler/at-vejledninger/kraenkende-handlinger-4-3-1/>

Herudover vil det også være interessant at spørge til 'grovere' seksuelle overgreb såsom voldtægt.

Verbal seksuel chikane

- Har nogen stillet dig spørgsmål, er kommet med kommentarer eller har fortalt vittigheder med seksuelle undertoner, som du fandt ubehagelige eller stødende?
- Er nogen kommet med kommentarer om dit køn som du fandt ubehagelige eller stødende?
- Har du oplevet, at din krop, seksualitet eller dit udseende blev kommenteret på en måde, du fandt stødende eller ubehagelig?

Non-verbal seksuel chikane

- Har du modtaget invitationer til dates, som du fandt stødende eller ubehagelige?
- Har nogen sendt eller vist dig billeder eller filmklip med seksuelt indhold, som du fandt stødende eller ubehagelige for eksempel pornografiske eller sexistiske billeder?
- Er der uønsket blevet delt materiale med seksuelt indhold om dig online/ digitalt (fx Instagram, Snapchat eller andre sociale medier)?

Fysisk seksuel chikane

- Har du oplevet uønskede seksuelle tilnærmelser i form af fysisk berøring fx omfavnelser eller kys?
- Har nogen presset dig til nøgenhed eller blottet sig for dig?

Seksuelle overgreb og voldtægt

- Har nogen tvunget dig til seksuelle handlinger (det kan fx være samleje, oralsex, analsex tvungen onani)?
- Har nogen forsøgt at tvinge dig til seksuelle handlinger (det kan fx være samleje, oralsex, analsex eller tvungen onani)?

Fritekst

- Hvis du har haft uønskede seksuelle oplevelser eller blevet udsat for seksuelle krænkelser, som vi ikke har spurgt til, må du meget gerne skrive det her.